

NÜFUS VE SAĞLIK

- Nüfus, belirli bir bölgede belirli bir anda yaşayan bireylerin oluşturduğu kitledir.

Birleşmiş Milletlerin Tanımına Göre Demografi (Nüfusbilim)

- **İnsan nüfusunun**
- Büyüklük,
- Yapı,
- Gelişimi,
- genel özelliklerinin **miktarsal** yönlerini inceleyen bilim dalıdır.

DEMOGRAFİDE VERİ KAYNAKLARI

- nüfus sayımları,
- araştırmalar,
- hayati kayıtlar,
- projeksiyonlar.

• **Bu kaynaklar:**

- Sağlık
- sosyal ve
- ekonomik politikaların oluşturulmasında ve planlanmasında; temel verileri sağlar.

NÜFUS SAYIMLARI

- Toplanan veriler; bireyler hakkında belirli bir anda sayısal bazı özellikler hakkında bilgi sağlar.

- Nüfus sayımları, nüfusun büyüklük ve yapısı açısından sayımın yapıldığı gün için kesitsel bilgi verir.

- **Türkiye’de nüfus sayımları;**

- 1927’de başlamış (13 milyon 600 bin) 1935’de ikinci sayımdan sonra her beş yılda bir tekrarlanmıştır.
- 1990 yılından sonra ise sayımların 10 yılda bir yapılmasına karar verilmiştir.

- Son yıllarda Adrese Dayalı Nüfus Tesbitleri yapılmaktadır.
- Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları, 2014’e göre;
- Türkiye nüfusu 31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla 77 milyon 695 bin 904

- Türkiye’de ikamet eden nüfus 2014 yılında, bir önceki yıla göre 1 milyon 28 bin 40 kişi arttı.
- Yıllık nüfus artış hızı 2013 yılında %13,7 iken, 2014 yılında %13,3 oldu.

- İl ve ilçe merkezlerinde ikamet edenlerin oranı 2014 yılında %91,8’e yükseldi. Belde ve köylerde yaşayanların oranı ise %8,2 olarak gerçekleşti.

- KKTC’de nüfus 2011 yılı verilerine göre; 294.906

- **KAYIT SİSTEMLERİ**

- belirli zaman aralıkları ile (genellikle bir yıl) olayların sürekli kaydının yapılmasıyla derlenir.
- Bu veriler hız hesaplamalarında kullanılırlar.

- **DEMOGRAFİK ARAŞTIRMALAR**

genellikle örnekleme tekniği ile uygulanırlar ve diğer verilere destek olurlar.

- Elde edilen bilgilerle nüfusun yapı ve hareketliliği üzerine derinlemesine bilgilenmek, inceleme, kıyaslama ve yorum yapmak mümkün olur.

- Türkiye çapında ilk araştırma 1963 yılında Hıfzıssıhha Okulu tarafından yapılmıştır.

- Daha sonraları araştırmalar, beş yıllık aralıklarla, Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü'nce yapılmıştır. Türkiye Nüfus Sağlık Araştırması (TNSA)

- toplumun sağlık düzeyi ve sağlık hizmetleri ihtiyacı → demografik yapısında kendini gösterir.

Doğurganlığı Etkileyen Yasa ve Politikalar

- **pronatalisttir**

NÜFUSU

- Nüfus büyüklüğü saldırılara karşı bir savunma sayılmıştır.

- Sanayileşmiş ülkeler nüfus büyüklüğünden ziyade ekonomik ve teknolojik üstünlüğün önemini anlamışlardır.

- Eski nüfus politikası büyük ölçüde yerini aile planlamasına bırakmıştır.

1974- Bükreş'te düzenlenen ilk dünya nüfus konferansı

- Bireylerin sahip olacağı çocuk sayısına karar verme hakkı,
- bu konularda hizmet ve eğitim alma hakkı

en önemli insanlık hakkıdır

- **Antinatalist Nüfus Politikası**

NÜFUSU

Antinatalist politikaya katkıda bulunan yenilikler

- ❖ Gebeliği önleyici yöntemlerin yaygınlaşması
- ❖ Aile planlaması hizmetlerine sağlık personelinin aktif katılımı
- ❖ Gebeliği önleyici yöntemler hakkında bilgi ve hizmetlerin ergenlere erişimlerinin sağlanması ve
- ❖ Okullarda eğitim programlarının oluşturulması

- 1983'te 2827 sayılı **Nüfus Planlaması Hakkında Kanun**'un yayımlanması ile **gebeliğin ilk 10 haftasına kadar** isteğe bağlı düşükler yasallaştırılmış, cerrahi korunma yöntemlerinin uygulanmasına olanak sağlamıştır

- **NÜFUS ARTIŞINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER NELER OLABİLİR?**

- salgın hastalıkların önlenmesi,
- beslenmenin düzelmesi,
- tıp ve teknolojideki gelişmeler sonucunda ölümlerin önlenmesi

- **NÜFUSUN AZALMASINA NEDEN OLAN FAKTÖRLER NELER OLABİLİR?**

- Sanayileşmeyle beraber **kentleşme,**
- **eğitim düzeyinin** yükselmesi,

- üretim için insan gücü gereksiniminin azalması,
- kadının ev dışında çalışmaya başlaması, meslek edinmesi ve statüsünün yükselmesi

- askeri güçten ziyade ekonomik ve teknolojik üstünlüğün öneminin anlaşılması

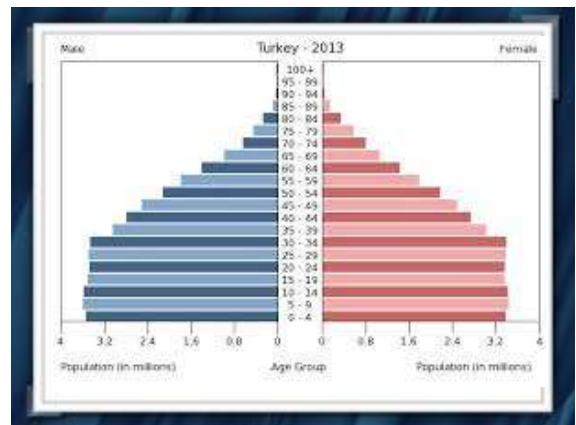
- İnsanların genç ya da yaşlı olması gibi toplumlar da genç/yaşlı olabilir.

65 yaş üzeri nüfus

- Genç toplumlarda %4'den azdır,
- Erişkin toplumlarda; %4-7 arasında,
- yaşlı toplumlarda ise %7-10 arasındadır,
- Çok yaşlı toplumlarda bu oran %10'un üzerindedir.

Nüfus Piramitleri:

- nüfusun yaş ve cinsiyet yapısı
- doğum ve ölüm hızlarındaki farklılıklar
- ekonomik gelişmişlik düzeyleri
- Ortalama yaşam süresi
- Nüfustaki hareketlenmeler
- Sağlık ve ekonomik gelişmişlik düzeyleri hakkında bilgi verirler.

- **NÜFUS ARTIŞININ GETİRDİĞİ SORUNLAR**

NÜFUS ARTIŞININ GETİRDİĞİ SORUNLAR

- 1. Sağlık Sorunları
- 2. Gelir Dağılımı Eşitsizlikleri ve Yoksulluk
- 3. Sosyo-ekonomik Sorunlar
- 4. Eğitim Sorunu
- 5. İşsizlik
- 6. Göç Sorunu

- **Sonuç olarak;**

- Hızlı nüfus artışının ortaya çıkardığı sorunların çözümü, ulusal politikalarda yatmaktadır.
- Tüm bu sorunlar, halk sağlığı hemşiresinin bu alanlarda etkin roller üstlenmesini zorunlu kılmaktadır.